

NoorusMaa

Stokholmi Eesti
Algkooli VI kl. ajakiri
nr. 3

KÜÜNLAKUU 1949

VABADUS- PÄEVAKS

Lähtudes aruadest, mis Eesti üliõpilased ralisid oma lipuvärvideks sirri-must-valge ja a. 1884 ta õnnistasid, on üle Eesti tormise ranna käinud tugewaid kuuli, mis puhusid nii mitmeltki poolt. Sellest, aknast "Euroopas", raagu seda ütles kuraagi Eesti kohta vene tsar Peeter Suur, on püüdnud sisse raadata poegid suurvõimud. Lõrduvalt on püütud alla rebida sirri-musta-valget trikoloori, kuid omatigi on ta püsima jäänud. Vanaade väsinud lipuleandjate asemel kaarasid ilka ja jälle lipuvärvist kinni uued käed ja viisid edasi teie vabaduse poole. Ning kui see oli saabus, lehvist ta 20 a. Pikk Hermann torris. Ja nii mõnigi koolipoiss raotas teda seal lehvimas ja ütles oma kaaslastele: "Kuule, kaurimad lippu vist küll ei ole kui meie sirri-must-valge."

See oli siis. Muid oleme rõõnsid, kuid sirri-must-valge näitab ka siin meile teed.

Luid siiri-must-valge ei letovi mitte
 ühesi mastides, vaid ta letovib ka inimese
 enese südames ja usun, et vähemalt neil
 eesti noortel rõõsil, kes kuuluvad skaut-
 gaid organisat. või käivad Eesti koolides,
 on igaüks ühel südames oma väike lipu-
 ke au-kohal ja lipukiri räägib temale:
 Eesti rahval ja kõigil eesti noortel
 on üksainus eesmärk ja see on - Vaba
 iseseisev Eesti. Meie Eesti vabariik on
 purustatud, kuid meilt pole saadud
 võtta meie Eesti mõtet ja selle kasuks
 töötamine on iga vaba eestlase kohus.
 Tõsi, kui selle eest tuleb veel kord vaba-
 da verd, kuid see ei kohuta meid, sest
 seda on feinsud eüisad meie põrast ja
 meil tuleb seda teha samuti - Eesti
 rahva tuleviku pärast. Ja mida roh-
 kem saab olla ohvreid selles võitlus-
 ses, seda kallim on meile Maarja-
 maa maa. See ongi meie pagulas-
 elu tänapäeva siskustav mõte ja see
 ei saa olla teisiti mõeldavgi. Ning
 nükkana, kui püsib meil usk Eesti
 rügi taassündi ja nükkana, kui me
 ainult seda oma eesmärgiks seame,
 siis võime olla kindlad, et meie selle
 ka kunagi saavutame. Kui aga lõõne
 käega ja ei usu ega tahagi enam
 sellesse uskuda on lastumaine kindel.

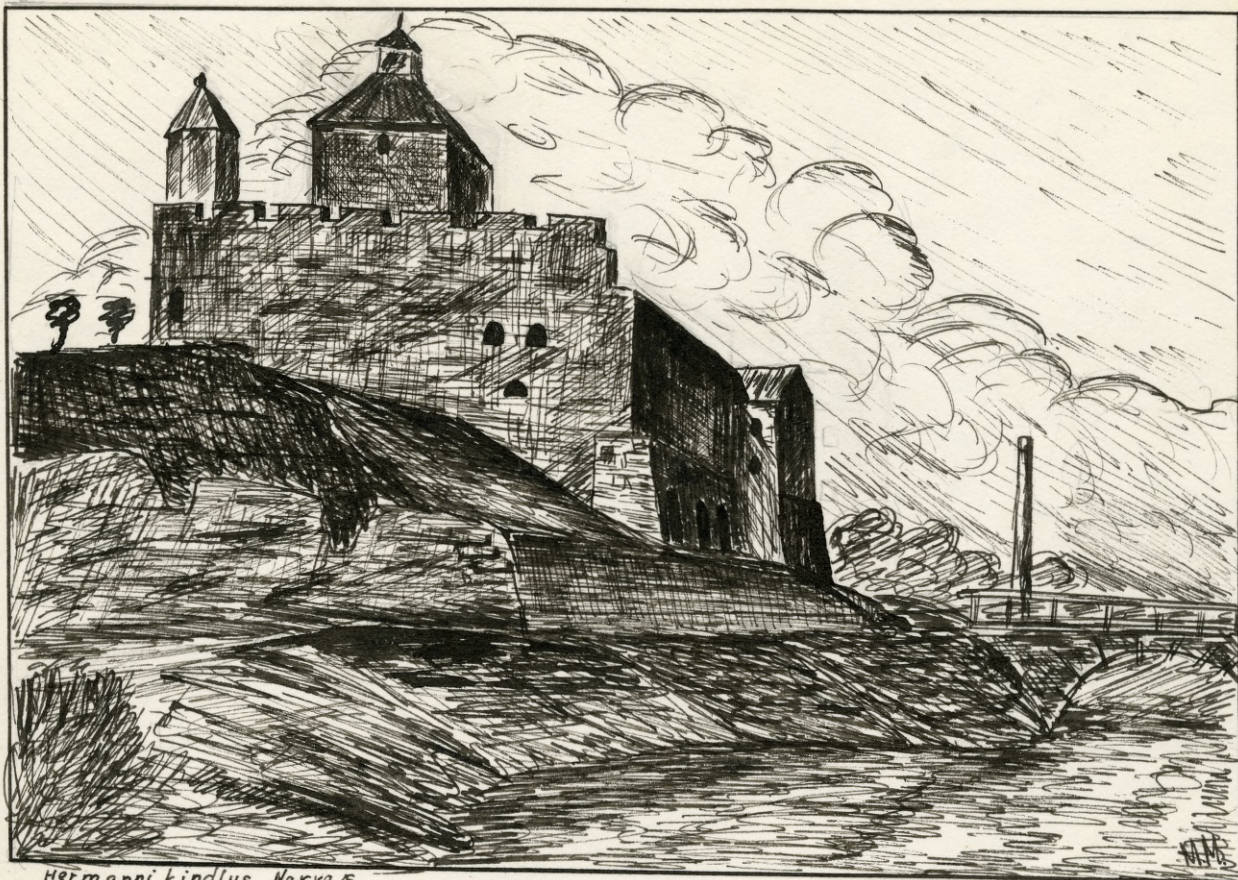

4

Meie noorte seas peab kõigepealt säi-
luma rahvusvõime. Need noored,
kes seda säilitavad, ei kao kunagi,
vaid liiguvad tee tagasi Eesti igal
ajal, kui vaba kodumaa kutsub. Eesti
noored on Eesti tuleviku esindajad ja
kui õpime Eesti algkoolis, siis õpime
sama-hästi endale kui ka Eestile.
Sest siis säilitame oma rahvusliku
väärikuse ja võime siit lahkudes Eesti
nimel alati au teha. Meie oleme
uus sugupõlv, kellele võibolla laskub
veel suuremaid kohustusi kui kunagi
varasem. Ja siis suudame seda kanda
ainult ühiselt ühise mõttega: Vaba
Eesti! See on siri-must-valge lipu-
keiri, mis lehvib iga skaudi ja eesti
noore südames ning töötab lehvida
nii kaua, kui üheskord jälle saab siri-
must-valge lehvima Toompeal piket
Hermori tornis.

[Signature]

Hermanni kindlus Narva.s

Tallinn merelt.

Sini-must-valge

lehvimas

Kõõs jookseb mööda lippu-
vanast. Rahvusvärvides lipp tõuseb kõrge-
male ja kõrgemale. Levides vandas näeb
lipp imelus ning uhke välja. Sini-must-
valge, jah, see on lippu värvus. Kui kau-
nid värvid! Teist nii ilusat lippu ei ole
kusagil, kui Eesti lipp levimas vandel.

Tuul puhub õnalt, etekui rili-
tades, taevast on sügavsinine kuldse päi-
kesega, vaid mõnda üksikut valget pil-
ve on näha taevanammal. Oh, oleks me
rahva saatus ka nii kerge, kus saatus-
tuul õnalt puhub, kus päike kuldab
meid, kus taevanammal on õnne tostu-
re pilved! Ei, sun must kõuepilu
alvandab meie maad. Tuul on vingi
ja halastamatu ja meie hingest on tihkus
ja raskus. Kuigi nähes lippu vandel leh-
vimas, valdab me südant, haasab me hin-
ge uhkustunne kuigi meil ei ole maad,
me rahvas on laiali-pillatud. Kuigi meie
isamaa hingest Eesti südant ja Eesti lippu
ei saa meilt keegi võtta ja keegi ei saa

7

takistada meid Eesti lippu vandane
hiskamast.

Lipp on jõudnud vanda tippu
ning nõos puhkab. Sinine ja must ja
valge! Oo, kui mitu korda on sind,
põhjale kauneim lipp, maha kistud,
pinnuks rebitud ja sind jalgade alla
trambitud! Kuid ikka leiduvad käed
kes hiskavad sind, inimesed kes jum-
beldavad sinu all, ülistades su kau-
neid värvu, lauldes rahvus laule. Koon-
duvad sinu ümber suured ja väikesed.
Eesti rahvas on vira, Eesti rahvas ei heitu
nii kergelt. Maagu rohi tõuseb astuja jala-
jälje alt, nii tõuseb ka sinilipp rahvus-
värvides, üles, üles!

Kord tuleb aeg, mil keegi ei
põlga sind, mil kõik jumaldavad sind,
mil tuul puhub õnnalt paitades, et lei-
vikud uhkelt; ja mil taevas on sügavsin-
ne kuldelt naeratava päikese ja ringval-
getega lootuspilvedega. Kuid siis ei hei-
sata sind enam siin, võoral pinnal,
vaid vabas Eestis, meie kodumaal.

Lehi, lehi, püha lipp ennusta
tulevikku Eesti rahvale, kes on kogunenud
sinu ümber, igal pool. Ah, kui gat-
sen ma seda silmapilken kui igalt poolt
saabuvad laavad sinuga matid, kus Eesti
rahvas saabub koju, kus üli koju Eesti

heisadakse sind. lehv, lehti lipp, lehv!
Kond tuleb aeg, tuleb, tuleb...

Arde

VABADUSSÕJAST

Ühel külmal talvapäeval läks uus rügement lahingusse. Rügement koosnes noortest koolipoistest. Paljud neist olid tulnud lahingusse ilma vanemate loata, sest oli vähe vanemaid, kes just oma poega tahtsid ohverdada. Rügemendi kuulipildur Ado Kukk, kes oli samuti kui paljud teised „põgenenud” kodust. Nüüd mõles ta, mida vanemad mõtlesid tema teo üle. Kas ta oli rumalasti teinud sõtta tulekuga, ei, vastas ta ise. Tema vanemad olid suured samaalased ja andestasid seda kindlasti.

Sõttaminek näis talle nagu unenägu ja ta mõles, mis edasi võiks sündida. Vastati võis ta olla kõige ägedamas võitluses, vastati võis ta olla kusagil verisel võitluskojal, haavatuna, nahajäetuna. Misugused mõtted läbistasid tema pead.

Natukese aja pärast jõuti ühte vanasse talle, kus söödi sooja suppi. Kui söömine oli lõpetatud jätkati teed. Umbes tunni aja pärast jõuti küla äärde, kus oli ööge võitlus elu ja surma peale käimas.

Oldi jõutud sihile. Nende rügement seadeti appi vasakule tiivale. Seal oli olnud

suur meeste kaotus ja vaenlastel oli ülekaal. Ülemus Andrus Kotkas oma mees-
tega võitles vapralt. Tema kõval oli kuubi-
pildus Ado. Mõlema mehe vahel tekkis
sõprus ja usaldus üksteisele. Tükk tüki
järgi langes eestlaste kätte. Aga järsku
mängati et vaenlasele tuleb abiväge ja et
selles suund on eestlaste vasak külg.

Andrus ütles et on vaja võidelda kahelt
poolt. Ado määrati külje kaitsjate ülemaks.
Ka seal oli eestlaste edu ja vaenlased löö-
di külast välja.

Kuid siis ei olnud enam Adot eta-
vate keskel. Tema puhkas külmal lumel
langemiste keskel. Kuid Andrusele ja palju-
de teistele eestlastele jäi see nimi gaveseks
meelde.

Rudolf.

Tartu Kivisild.

Vana Tallinn.

Juba mõne päeva pärast jõuab jälle kätte Eesti Vabariigi aastapäev. Kuigi praegu tegelikult Eesti Vabariiki ei ole, pühitseme tema sünnipäeva siiski, sest meie pole lootust kaotanud, et ta peagi varjusurmast ellu äratakse. Eesti vabariigi aastapäeva pühitsetakse 24. veebruaril, sest sellel kuupäeval 1918.a. väljakuulutatud manifestiga kuulutati Eestimaa iseseisvaks demokraatlikuks Vabariigiks. Selle päeva pühitsemiseks korraldati vabas Eestis igas keskkuses aktusi ja võimaluse korral ka sõjaväe ja kaitseliidu paraade. Eriti suurejooneliselt ja pidulikult tehti seda pealinnas Tallinnas. Hommikul peeti kirikutes vastavasisulised jumalateenistused. Keskpäeval tõmmus Vabadusväljakul sõjaväe ja kaitseliidu paraad, mille harilikult võttis vastu sõjavägede ülemjuhataja, pidades ka vastava isamaalise paraadkõne. Temast ja paraadkõnlastest marssisid ka paraadist osavotnud

võimeksused orkestri marsihelide saatel
mööda.

Õhtupoolikul korraldati Eestonia
kontsertsaalis Eesti Vabariigi aastapäeva
aktus, kusjuures saal oli dekoreeritud
rahvuslippudega ja lilledega. Seal olid
orkestrilt ning solistidelt ^{etlikas laval} ja peabõne
mõnelt valtsuse esindajalt. Kõik see toob
üleva isamaalise meeleolu. Aktusel mäles-
tati ka vabadussõjas ja kõigil aegadel Eesti
vabaduse eest langenuid.

Nüüd, kus viibime paguluses püht-
seme samuti Eesti Vabariigi aastapäeva.
Olen neil aktustel viibinud Kopenhaagenis
ja nüüd Stockholmis. Nende aktuste kavad
on küll tihti sarnased, kuid esinejad
tised ja nii pakub see ikkagi ja jälle
huvi ning äratab isamaalse tundeid.

Kili Aarend.

Tornideväljak Tallinnas.

Toompea loss Tallinnas.

Kodukaitsjad

Eestlased olid muistsel ajal sõjakas rahvas. Sõjad sarnanesid roõmetekile. Häidi rüüstamas naalurmaid, võeti saaki ning põletati külasid ja linnu. Teised aga tahtsid seda jälle tagasi taseida, ning tungisid omakorda kallale. Siis tuli eestlaste kaitsta.

Sõjaväkke kuulus iga täiskasvanud mees. Harilikult käidi sõjaretketel harilikku rüüstusega. Iga sõduri kaitsuvarusse kuulusid kilp ja kiiver. Kaugvõitlusrelvad olid kõigepealt nooled ja vhee, siis veel ling ja hiljem õpiti tundma ka hüviheitmaksinat. Lähivõitlusrelvadeks kasutati oda ja laprit. Tähtsaks lähivõitlusrelvaks peeti kärpi. Kärp oli harilik puunuu, mis oli valmistatud okkalistest puudest. Nüia pead katsid ka raudaknad. Mõõka, mis oli samuti väga väärtuslik relv, kaanti rahuajal uhkus- ja iluasjana. Maa kaitseks ehitati paljudele kohtadesse n. n. linnuseid. Linnus ehitati alati kas kuskile mäe otsa, või mujale lähedalpeäsmatutusse kohtadesse. Linnuse ota ehitati kõrge puutara, ning alt piirati see kraaviga, mis sageli oli täidetud veega. Linnusele olid ehitatud majad, ning keskel suur kaev.

Kui sõda tuli; rutati linnusesse varjuda, ka loomad astis sinna. Vastlasele aga visati kalla põlvaid rattaid, kuumat vett, tõrva j. n. e. Püramise ajal alid mõnikord n. n. kaus linnuse, et vesi lõpus otsa, siis olid sunnitud välgä minema, et kaitsta.

võitlust ette võtta. Siis võideldi vapralt mees mehe vastu.

Väga kuulsad olid ka eesti rüütelid, kes sageli halastamatult rüüstasid rannaaärsed külasid.

Koopis luistsuguse ilma jätab aga kahekümnendal sajandal peetud sõjad. Siis palnud enam rüütelisid relvi nagu varu, vaid juba moodsamad.

Kahekümnenda sajandi alul olid Eestis rasked ajad.

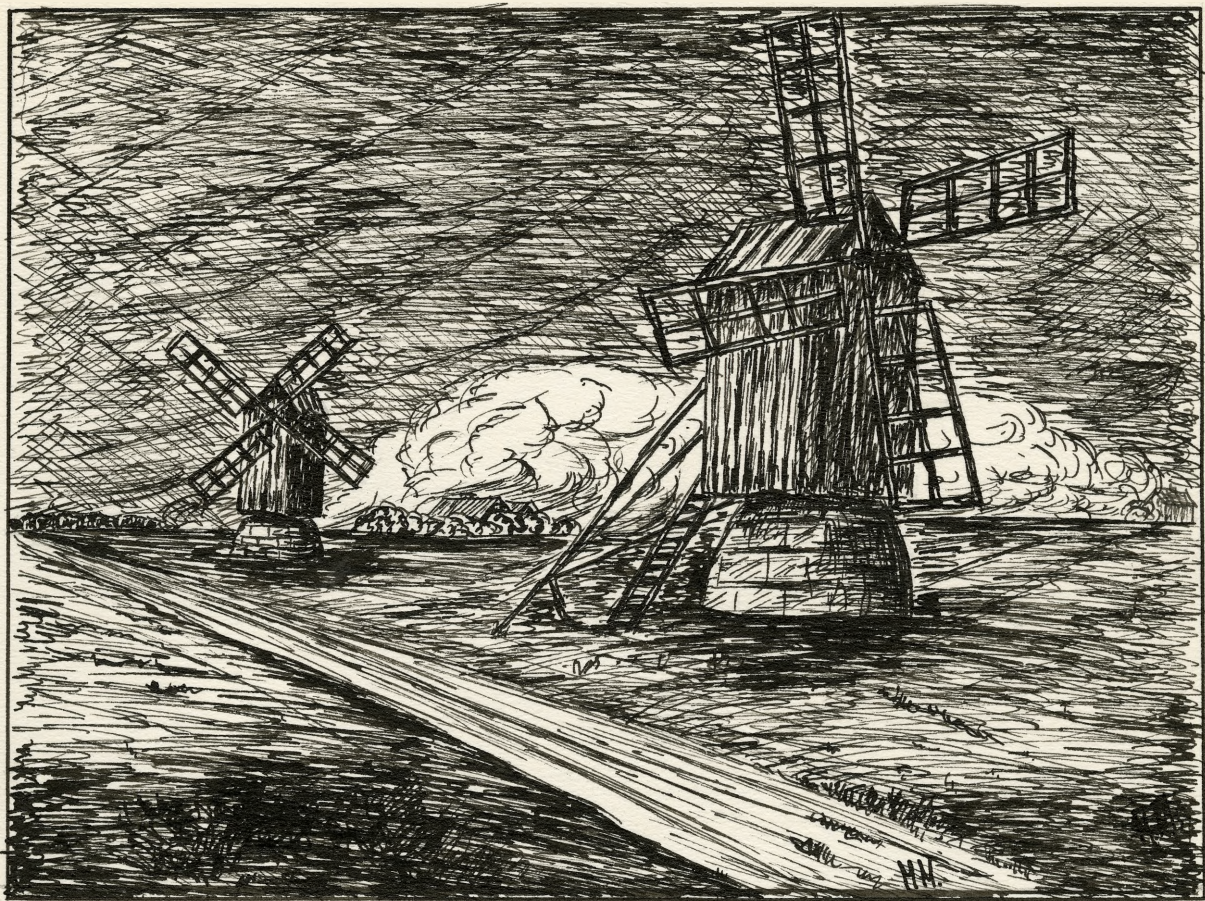
Puhkenud Vabadussõda oli alul tekitanud eestlastele suurikasu. Vaenlased vallutasid järjelt Narva, Rakvere, Võru, Valga ja Tartu. Värsti olid venelased ainult mõnikümme km. Tallinnast.

Palkamisk Johan Laidaneri tagasitulekuga Venemaalt, kes sai eesti sõjavägede ülemjuhatajaks, hakkas ka sõjaõnn tulema. Oodati ka appi Soomest vabatahtlikke ja Inglismaalt sõjalaevastikke. J. Laidaneri energilisel juhtimisel suudeti võtta Põhja-Eesti vaenlastest puhastada. Võideti tagasi need linnad, mis oli kaotatud. Tuti mitmeid veriseid lahinguid. Üks raskemaist lahinguid oli Taju lahin, milles sai surmavalt haavata meie tubli partisanide juht leitnant J. Kuperjäär. Siis aga tekkis Eestile uus vaenlane, mida hakati kutsuma Balti landesuuriks. See oli kukutanud Läti ajutise valitsuse, ning oli karta, et Eestiga samasugune legu võis juhtuda. Seda landesuuriga läks ruttu. Ei kulunud kaua aega, kui eesti sõjaväed olid jõudnud Riiani välgä. Värsti peeti seda tihti rahu.

Rüütelid olid vanasti meie kodukaitsjad, ning jäägu nad ka meie heaks eeskujuks.

Vallut Pärk

Saaremaa maastik.

Oire kallakitung

Oli pime talveöö. Kogu küla magas rahulikult. Linnuse vallil kõndisid üksikud valvurid, kes vahetpidamata uurisid umalt mustendavat metsa.

Iga silmapilk võis sualt vaenlane tormata magavasse külla, süüdata selle, röövida naised, lapsed kulla ja hõbeda, ning siis jälle kaduda metsa sügavusse, enda järel jättes surevaid ja haavatuid mehi, kes jülgesid neile vastu hakata.

Horraga süisatas üks vahtidest. Ta arvas end nägavat mingit musta kogu metsaserval. Ta mõllis endamisi: „Kas on see vaenlane, kas puhuda sarve ja äratada kogu küla?“ Kuid järgmisel silmapilgul ei olnud enam kahtlust, sest metsast tormas välja eak mehi, kes kisades ja kõrades lähenesid külale. Värsti kõlas sarve hül hääl selgelt läbi külma talveöö, kuid see vaibus varsti, sest valvurit tabas vaenlase nool.

Osa kergema unega inimesi alid kuulnud seda lihtikest hoiatusmärguannet. Aga ka need, kes seda ei olnud kuulnud äratati kahe. Mehed haarasid oma relvad, ning tõttasid välja vaenlastele vastu. Naised kargasid kokku oma väärtasjad, võtsid lapsed käekõrvale, ning jooksid linnuse poole. Osa nendest pääses sisse, kuid osa, kes küllalt kühsti sinna ei jõudnud, ei pääsenud sisse, sest vaenlane püüas selle varsti ümber.

Vanema käsul puitsid need naised end metsa, et vaenlane neid ei leiaks ja ära viiks.

Vähepeal olid linnusest väljaspool olvad mehed linnusepiirajatele kallale tunginud, kuid nad löödi varsti tagasi.

Nähtuse aja pärast katsusid paar vaenlast maju põlema panna, aga see ei õnnestunud, kuna mõned küla-
mehed märkasid neid ja nad ära ajasid.

Kuid siis kogeti mehi, et ühisel jõul ära ajada vaenlane, kes nü äkiliselt ilmunud, ning see õnnestuski.

Kui hommikul päike tõusis ja laskis oma kiirte
paista üle verise võitluspaiga, siis lamasid seal nü
mõnedki külmunud kanglaste surnukehad, kes olid
langenud oma kodude eest.

Sass.

Ja täna jätkame oma
laulu:

"Tee oli pikk ja vanke lai,
see oli mees kes peale sai..."

Palun rahu!

Te teate ju ajaloast, et
Gustav Vasa nimekai-
musid leidub ka
praeguste suurmeeste
hulgas ....

Rahvusvärvide võõrsil.

Elasin emaga põgerikuna Saksamaal, kui sõda lõppes. Küla, kus me elasime, okupeerisid ameeriklased. Kõik meie püükonas elutsevad välismaalased koondati Eisenachi laagrisse. Kui ühes teiste eestlastega, kes samas külas elasid, veoautodel laagri väravast sisse murisime, nägime tervet hulka kasarmuhooneid isesuguste lippudega, kuid balti riikide lipud puudusid, sest olime esimesed baltlased laagris.

Laagris oli palju erinevaid rahvusi, kuid eestlastest ei teadnud laagri juht midagi. Nad ei teadnud isegi, et niisugune rahvus on üldse olemas. Teada saades, et meie kodumaa on idapool, tahtis laagrijuhht meid venelastega ühte plokki ehk majja elama määrata, et hiljem venelastega koos kodumaale saata.

Oli ju sinna kõik põgenikud kokku koon-
datud, et neid kodumaale saata. Nähti pal-
ju vaeva, enne kui saadi laagrijuhiti veen-
da, et meie kuulume läänerahvaste hulka,
ja ei taha kodumaale tagasi minna.

Küüd määras U.K.R.R.A. ametnik, kes põgenik-
ke hooldas, meid hollandlastega ühte plokki
ja juba järgmisel päeval nägime sini-
must-valget teiste rahvusvärvide kõrval ta
rinnal. Hiljem tuli veel teisigi baltlasi laag-
risse ja siis saime endile balti ploki.

Kõikidel teistel rahvustel laagris olid
lipud. Ainult meil ei olnud. Otsustati siis
ise valmistada lipp. Üks andis sinist riidet,
teine muretses musta, kuna kolmas ohver-
das voodilina, et saada valget lipu jao-
ks. Hakati siis lippu õmblema. Kuna õmb-
lusmasinat laagris ei olnud, tuli lipp käsitsi
õmmelda, mis oli aeganõudev töö. Vota-
sime ärevusega lipu valmissaamist.

Javaliselt meie, lapsed, mängisime
kasarmute lähedalt möödamineval maanteel,
et näha ameerika jepe ja põgenikke, kes
idast läände põgenesid. Mõned neist sõit-
sid autodel, mõned möödusid jalgsi, veda-

des oma varanatuhest kärul või kandes käes.

Paljud, kes juba olid rännakust väsinud, pöördusid meie laagrisse, et seal peatuda.

Kord peatus üks ema oma kolme pojaga meie laagri värava ees. Ta päris meilt, kas siin laagris palju eestlasi on ja avaldas imetust, et eesti lipp väjas ei ole. "Varsti saab valmis", vastasime kõik poisid korraga. Sellepeale muigas uustulnuk ja ütles:

"Lähme tõmbame lipu kohe vardasse!"

Kui meie imetades ringi vaatasime, kus see lipp siis on, mis kohe vardasse saab tõmmata, seletasid võõrad poisid õhinal, et neil olvat kodutalu suur lipp kodumaalt kaasa. Kuid polnud enam aega edasi pärida, vaid varsti olime kõik omad ja kõik võõrad poisid lipu õmblajate juures ja üksteise võidu seletasime uudist. Varsti oligi kodumaalt kaasa toodud lipp triigitud ja oodatud moment jõudis kätte. Metsast toodi noor kuusk lipuvardeks ja veel samal päeval heisati sinimust-valge lipp. Umbes kaheksasaja inimese suust kõlas pühalikult "Mu isamaa, mu õnn ja rõõm." See oli pühalik ja liigutav sündmus. Mõnigi pühkis pisaraid.

Mul oli tunne, nagu ma oleksin vabale kodu-
maale tagasi saanud. Peale laulu jooksin
ühes teiste poistega läbi laagrit piirava
traataia kõrgetele Eisenachi mägedele ja uhkelt
vaatasime, kui ilusasti levis meie lipp - sini-
must-valge teiste rahvaste lippude seas.

Kana ei saanud ta aga lehvida, sest
kui aja pärast pidime ühes lipuga jällegi
põgenema.

Ants Teder

Enne ja nüüd

Ma ei mäleta kuigi palju E. V. aastapäevadest, kui kodumaa oli veel vaba. Mäletan ainult ühte aastapäeva paraadi, mis peeti Tallinna Vabadusväljakul, kus olin koos isaga.

Vabadusväljakule olid suured hulgad sõduruid ühes rivi-
tatud. Seal oli mitmesuguseid sõjaväeksuseid, jalaväge, ratsaväge
ja suurtükiväge. Muusika saatel tulid paraadi vastuvõtma Ees-
ti president K. Päts ja sõjavägede ülemjuhataja J. Laidoner. Pre-
sident ja peale teda sõjavägede ülemjuhataja pidasid kõned.

Paraadmarsis oli eriti tore ratsaväge. Hobused, kes olid
väljaõpetatud, käisid taktsammul. Paraadi lõpuks lauldi meie
hümni, mille järgi sõdurid lahkusid Vabadusväljakult.

Kõik vabariigi aastapäevad Rootsis olen kaasa elanud.
Mullest mulle kõige rohkem on meeldinud kolmekümneenda
aastapäeva puhitsemine, mis toimus kontserthoone suures saalis.
Saal oli ehitatud üsti lippudega, milledel vahel olid asetatud kõne-
tool. Kõnet pidas minister Larjei, ning kirikuõpetaja pidas
väikese jutluse. Ettekandeid oli veel A. Mäsimaaalt ja klaveri-
ring viiulikeunstnikutelt. Pidulik aktus lõppes Eesti- ning rootsi-
hümniaga.

Aktus ei olnud küll nii ilus ja vägev, kui Eestis, kuid sellist
päev ikkale ühele head mälestused.

Loodan, et järgnevad aastapäevad võime jälle pühitseeda Tallinnas,
kus Eesti sõdurid marssivad kindlalt ja julgelt, ning kus kõnleb vaba Eesti
president.

Eesti uuem kroonika.

- 1917.28 nov. Rahva poolt vabalt valitud Eesti Maanõukogu tunnustab enese ainsaks kõrgema võimu kandjaks Eestis.
- 1918.24 veebr. Eesti riikliku iseseisvuse väljakuulutamine.
- 1918.25veeb.-11nov. Saksa I okupatsioon Eestis.
- 1918.28 nov. Nõuk.-vene punavägi alustab Narva juures sõjalist tegevust Eesti Vabariigi vastu algab Eesti vabadussõda.
- 1919.23 juunil Eesti väed purustavad pealetungivad saksa väeosad Võnnu (Cēsis) all.
1920. 2 veebr. Rahulepingu allakirjutamine Eesti ja N-vene vahel Tartus, mille järgi N-vene loobub igaveseks ajaks Eesti territooriumist. Eesti vabadussõja lõpp.
- 1921.26 jaan. Inglise ja Prantsuse valitsus tunnustavad Eesti Vabariiki de jure.
- 1921.22 sept. Eesti vabariik võetakse Rahvasteliidu liikmeks vastu.
- 1922.28 juulil. USA tunnustab Eesti Vabariiki de jure.
1924. 1 det. Piiri tagant juhitud bolševike mässukatse Eesti demokraatliku riigivõimu vastu.
- 1925- Eesti rahulik areng ja läbikäimine teiste rahvastega võtavad hoogu.

1939. 1 sept. Eesti Vabariigi valitsus kuulutab välja Eesti neutraliteedi II Maailmasõjas.
1939. 18 okt. N.-Vene väed asuvad Eestile jõu ähvardusega pealesunnitud „Vastastikuse abistamise-pakti“ alusel Eesti territooriumile sõjalistesse baasidesse. Eestil algab n.n. „baaside ajajätk.“
1940. 17 juunil. Murdes uuesti kõik senised lepingud, N.-Vene okupeerib oma punaväega Eesti territooriumi täielikult.
1940. 21 juunil. N.-Vene relvade ähvardusel kõrvaldatakse Eesti demokraatlik vabariigi valitsus. Võim läheb bolševistliku diktatuuri kätte.
Algab N.-Vene I okupatsioon.
1940. juuni. Algab demokraatlikult mõtlejate Eesti riigimeeste, rahvaesindajate ja juhtivate isikute vahistamine, mõrvamine või küüditamine, Nõuk.-Venesse.
1940. 14-15 juulil. Korraldatakse Eesti demokraatliku vabariigi põhiseaduse nõuetega vastuolus olevad valimised (üheainsa võimaloleva partei hääletusse deli sunduslik äraandmine.)
1940. 21 juulil „Valitud“ ainuerakonna „Riigikogu“ kuulutab Eesti Nõukogude vabariigi ja 22 juulil otsustab NSVL ülemnõukogult paluda Eesti vastuvõtmist Nõukogude Liitu.
1940. 30 juulil Eesti Vabariigi president Konstantin Päts vahistatakse ja küüditatakse N.-Venesse.
1941. mai. Algab eesti sõjaväelaste massiline vahistamine ja küüditamine N.-Venesse.

1941. 13-16 ^{juuni} ~~mai~~ Eesti rahva massiline vahistamine ja küüditamine N.-Venesse.

1941. juuni Algab eesti meeskodanike sundmobliseerimine ja saatmine N.-Venesse.

1941. 28 aug. Tallinna langemine sakslaste kätte. Saksa II okupatsiooni algus. Eesti inim- ja majanduslike ressursside ekspluateerimine.

1944. sept. Eestlaste massiline põgenemine läheneva bolševistliku terrori eest välismaale.

1944. 22 sept. Tallinna langemine venelaste kätte. N-Vene II okupatsiooni algus

Eesti rahva, kui II Maailmasõja ohvri kannatused jätkuvad.